

UNION LIBRERA DE EDITORES, S. A.

CASA SUBIRANA

Proveedora general de Templos, Clero, Comunidades

Seminarios, Misiones y Escuelas católicas

FUNDADA EN 1845

Almacén y Oficinas: Balmes, 56 y 58

CASA CENTRAL

BARCELONA

Puertaferri, 14 - Apartado 203

Teléfono 1579 A. - Cable "Ulde"

SUCURSAL

VALENCIA

Zaragoza, 14 - Teléfono 1584

DELEGACION

MADRID

Campoamor, 3 - Teléfono 31663

Apartado 4044

Comercio Universal
del Libro Ortodoxo

Impresiones
Encuadernaciones
Suscripciones

Estamparía
Artículos Religiosos
Imágenes - Altares

Orfebrería - Ornamentos
Arte Decorativo
Campanas

Vidrieras Artísticas
Organos y Armonios

Material Escolar
Tejidos para Hábitos
Trajes Talarés

Vino de Misa

Cera
Productos Litúrgicos

Construcción y Decoración
de Templos, Conventos
Asilos, etc.

Instalaciones Sanitarias

Utensilios de uso Doméstico
Artículos Alimenticios

Catálogos y Presupuestos
a disposición de nuestros
clientes

JO/CF.

Barcelona 31 de diciembre de 1927.

Sr. D. Francisco Pujol.
Presente.

Muy Sr. nuestro:- Como representantes generales de la gran fábrica de órganos "San Ignacio de Loyola", de los señores Eleizgaray y Ca., de Azpeitia (Guipúzcoa) -la primera y más importante fábrica de órganos de España, la que mayor número de ellos (absoluta y proporcionalmente) ha construido, y la que ha fabricado los mayores y mejores órganos en la Península y América Hispana- tuvimos el honor de presentar un anteproyecto de órgano para la Gran Exposición de Barcelona, anteproyecto que entregamos en las propias manos de D. Francisco Pujol en el Palau de la Música Catalana el día 14 de noviembre ppdo., acompañado de un hermoso album de fotografías de la citada fábrica, que venían a dar alguna idea de su importancia.

Como no hemos recibido acuse de recibo de dicho anteproyecto, y tenemos noticia, por otra parte, de que hay miembro del Comité Músico de la Exposición que ni ha visto nuestro proyecto, ni ha oído siquiera hablar de él, a pesar de haber asistido a todas las sesiones, tenemos especial interés y gusto en remitir a V. una copia del citado anteproyecto, por si el original entregado al Sr. Pujol hubiere podido extraviarse o traspapelarse.

Al mismo tiempo le remitimos una relación de los 60 órganos construidos y colocados por nuestros representados, en los últimos 13 años, y algunos testimonios que tenemos a mano sobre varios de ellos.

Finalmente, para que V. personalmente pueda formar juicio sobre la calidad y fabricación de estos instrumentos, tenemos el honor de invitar a V. a oír el pequeño órgano de muestra que tenemos expuesto en nuestra Exposición-Muestra (Balmes, 56) y el nuevo órgano que acabamos de colocar y que será inaugurado mañana, día 1.º de año, en la Iglesia del Colegio de las RR. de Jesús y María, del P.º de San Gervasio, de esta ciudad, donde estarán a sus órdenes el Gerente de la casa constructora y organista D. Ignacio Eleizgaray y el Director técnico Sr. Keller por toda la mañana del lunes, día 2 de enero, para tener el gusto de darle a conocer este maravilloso instrumento.

Esperando el honor que mucho agradeceremos de su visita nos es muy grato ofrecernos de V. attos.ss.ss.

Unión Librera de Editores, S. A.
Francisco Pujol

EXPOSICION BARCELONA

Barcelona 26 de abril 1927.

Sr. D. Francisco Pujol.

C i u d a d .

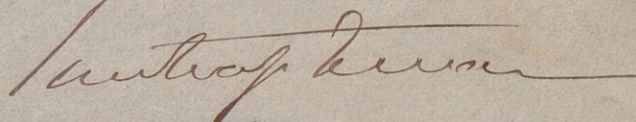
Muy distinguido Sr. nuestro:

Recibida oportunamente la Ponencia por V. formulada, debemos comunicarle que será dentro de poco sometida a la aprobación del Comité Ejecutivo quien probablemente no dictaminará sobre ninguna Ponencia hasta tanto no tenga en su poder la totalidad de las encargadas a los Sres. Secretarios de los diversos Comités de Grupo, conforme a la Clasificación General del Certamen.

Tratándose de un asunto cuyo desarrollo depende de un crecido número de personas, no debe de extrañar a V. nuestro silencio sobre el particular.

Aprovecho gustosísimo la ocasión para saludarle atentamente.

EL PRESIDENTE DE LOS COMITES
DE GRUPO

Santiago Trias.

Concurso de ^{proyectos} órgano para la Exposición.

Condiciones técnicas del concurso.

Órgano de 150 juegos reales, divididos en cinco teclados manuales de 61 notas de extensión y un pedalier de 32 notas. ~~El quinto de los teclados manuales será de eco.~~ Una parte de los ¹⁵⁰ juegos del instrumento deberá constituir lo que generalmente se denomina "órgano de eco." ~~El constructor deberá detallar cuáles serán los registros concernidos en cada caso de expresión.~~

A fin de ~~facilitar~~ ^{que} sea posible la colaboración del órgano en la ejecución de obras de gran conjunto, ~~el instrumento deberá estar dotado de una consola~~ ^{el instrumento deberá estar dotado de una} transportable, al objeto de que pueda colocarse, cuando convenga, inmediata al director. El ~~mecanismo~~ ^{sistema} de transmisión deberá ser eléctrico.

El instrumento deberá poseer todos los perfeccionamientos de mecanismo de uso corriente en la moderna construcción, sin excluir los que por su cuenta crea conveniente establecer el constructor. La descripción del sistema de transmisión y del mecanismo deberá ser minuciosamente detallada.

Deberá también describirse con todo detalle el sistema de fuelles, ~~la~~ ^{producción y transmisión del aire,} ~~el~~ ^{motor o motores y material eléctrico.}

Además de los ^{detalles esenciales} que aquí se piden, el constructor podrá ^{añadir} enriquecer su proyecto con toda clase de datos conducentes a la mayor claridad y, por lo tanto, a la mejor comprensión de sus propósitos.

La descripción de los registros, ^{o juegos} además de ~~las~~ ^{las} dimensiones y número de tubos, deberá especificar la materia o material de que serán contruidos, detallando ^{con toda precisión} ~~el~~ la elección para los de metal, y con la posible minuciosidad la clase y el grueso en los de madera.

Reunits en el Saló de la Música Catalana els que constitueixen la Secció de Música de l'Exposició de Barcelona Lluís Morera, Millet, Talanca, Pakells, Costa, Ribó, Pahissa, Pena, Romea, Llongueres i Fajó, havent-se adherit tot excusant l'assistència per raons de salut o absència els Srs. Nicolau, Lamote de Grignon, Barberà, Lluís i Anglès Fore., acorden, després de detinguda deliberació, delegar als Srs. Fajó i Llongueres per a la redacció i tramesa al Comitè Executiu de l'esmentada Exposició de la present

Opinió.

El caràcter, importància i objectiu sumament variats de les manifestacions musicals que, a judici dels reunits, deuen efectuar-se en la propera Exposició de Barcelona, imposen, en primer terme, la determinació dels llocs on les dites manifestacions puguin adequadament celebrar-se; essent així tan essencial, que's pot afirmar que la celebració de cada una de les susdites manifestacions depèn de l'existència del lloc a n'ella adequat. En efecte, les manifestacions comprenent grans masses vocals i instrumentals no poden tenir efecte més que en una gran sala o espai, mentre que les manifestacions més depurades d'una orquestra, d'una institució coral, d'un solista vocal o instrumental, deuen realitzar-se en una sala de proporcions no excessives a fi que l'auditori pugui percebre totes les fineses i matitzacions de l'execució. Dixi també les manifestacions anomenades de música da Camera, les conferències-audicions educatives, deuen comptar amb lloc a propòsit i de dimensions més reduïdes que els de les altres manifestacions que hem esmentat.

L'estudi, doncs, dels diversos caràcters, importància i objectiu de les manifestacions ^{musical} en qüestió, podem dir que determina d'una manera clara i precisa les condicions dels llocs on deuen efectuar-se. És per això que en la esmentada Exposició de Barcelona deuen habilitar-se els següents locals d'audicions i espectacles de caràcter musical.

I. = Un gran espai a l'aire lliure, que podria ser l'estadi que's construeix per a esports, convenientment disposat, on es celebrarien grans festivals de música vocal (aplec dels nombrosos Orfeons de Catalunya que podrien reunir un contingent de cinc o sis mil cantaires), aplec de cobles i de bandes, aplec vocals-instrumentals reunint orfeons i cobles o orfeons i bandes, etc. Seria condició essencial la instal·lació en el lloc susdit de grans reforçadors del so, dels quals s'ha fet aplicació no fa molt temps a Nord Amèrica i amb excellent resultat en audicions de grans masses corals i orquestrals a l'aire lliure.

II. = Una gran sala per a vuit a deu mil oients amb un gran espai per a executants. En aquesta sala ~~deuria~~ s'hi celebrarien manifestacions de caràcter semblant a les comentades anteriorment, però amb major refinament i amb un nombre més petit d'executants. Grans masses corals i orquestrals amb intervenció de solistes vocals per a l'execució d'oratoris, grans bandes, etc. En aquesta sala ~~deuria~~ instal·lar-s'hi un gran orgue, que actuaria com a col·laborador imprescindible en les execucions d'oratoris, o sol en concerts especials d'aquest instrument.

III. = Una sala d'una màxima cabuda d'uns tres mil oients, destinada a les audicions d'una orquestra, d'una massa coral, d'un solista vocal o instrumental. Aquesta sala seria convenient fos també dotada d'un bon orgue de proporcions més petites que l'esmentat anteriorment. La disposició d'aquesta sala hauria de permetre l'instal·lació eventual d'un escenari en el qual es donarien manifestacions de rítmica i plàstica i tota mena de representacions que convingués. ^{Aquesta disposició de l'edifici, amb l'experiència} ~~El Mestre Llongueres~~ ^{que ponceixen alguns dels seus membres, podria aconseguir-se} ~~per a la seva~~ l'experiència i coneixement de locals semblants a l'estranger ~~al Comite Executiu de l'Exposició~~ ^{per a el pla-}nejament d'aquesta sala.

IV. = Una petita sala per a mil a mil cinc cents oients destinada a les audicions de Música de Camera, conferències, etc.

Es absolutament necessari que les tres sales que acabem d'esmentar reuneixin bones condicions acústiques. A Barcelona tenim l'experiència del Palau de Belles Arts, d'una acústica ~~tan dolenta~~ ^{molt deficiente} que el fa completament inadequat a les audicions musicals. Cal, doncs, procedir amb la més gran cura per a evitar aquest perill. ^X Sense voler de cap manera posar en dubte la competència dels tècnics a qui s'encarregui la construcció de les sales d'audicions de l'Exposició, creiem seria convenient es posesin d'acord amb els membres d'aquesta Secció de Música, l'experiència dels quals en aquestes ~~matèries~~ ^{questes} els seria segurament útil.

^X També és necessari en establir els plans, pensar en l'habilitació d'espais per a la circulació i distribució dels executants davant dels concerts i en els descansos.

Aquesta Secció de Música prega al Consell Executiu vulga assabentar-la de la seva decisió respecte dels extrems de la present ponència, per a, aleshores, procedir a la formació detallada dels projectes d'audicions adequats a la decisió presa.

També desitja aquesta Secció assabentar-se si entraria en els projectes del Consell Executiu l'establiment en l'Exposició d'una Secció Musical de caràcter històric, on podrien exhibir-se instruments antics, llibres de música, tractats, còdices, etc.

Barcelona 10 de Març de 1927

Aquesta Secció creu que podria oferir un molt gran interès l'organització en l'Exposició d'una secció musical de caràcter històric, en la qual podrien exhibir-se instruments antics, llibres de música, tractats, còdices, etc., aquí existents i fent les degudes gestions per a que hi fossin portats també alguns dels magnífics exemplars, molts d'ells ben poc coneguts aquí i a l'estranger, existents en la nostra península. Aquesta exposició de caràcter històric-musical hauria d'instal·lar-se en el mateix local o edifici o emplat amb el n.º IV destinat a audicions de música de cambra i conferències. Les conferències que podrien donar-se referents als nostres tresors musicals quedarien aleshores il·lustrades amb els objectes ^{allí} expressats.

Orgue construit par la maison Walcker de Ludwigsbourg.

Clavier. Quatre, dont les 3e et 4e expressifs.

Pédalier. 9. Trente notes.

Transmission. Électrique, sans aucun retard pour les trois claviers du corps principal. Pneumatique, avec un retard avec renvoi, pour le 4e clavier qui correspond à l'orgue d'écho, ~~est~~ ^{est} formé par corps séparé et placé tout en haut de l'édifice, éloigné du clavier d'une trentaine de mètres. On ~~peut~~ obtient avec cet ~~app.~~ ^{app.} clavier des effets d'écho tout à fait lointain, par cause de l'emplacement des tuyaux dont les sons arrivent au public indirectement.

Jeux. Les jeux, qui sont actionnés par des fiches au jeu de bascule (poussant en bas, jeu ouvert; poussant en haut, jeu fermé) sont placés dans des casiers à chaque côté des claviers. Dans chaque casier les fiches des jeux sont divisées en quatre rangs de la façon suivante: (Lecture ^{tuyaux} de gauche à droite)

1er rang (au supérieur) du ~~casier~~ ^{clavier} à gauche.

- Jeux du pédalier. Contours vertes.

1er rang (au inférieur) du ~~casier~~ ^{clavier} à droite.

- Jeux du pédalier. Contours vertes.

57. Octave 4'

Écrans 1er au Ped.

Octaves graves & est au Grand Orgue

56. Grand Bourdon 32'

55. Contra Basse 16'

54. Violon Basse 16'

53. Trombone 16'

52. Bourdon doux 16'

Effet d'orage

Copula Melodie Basse

58. Bourdon 8'

59. Violoncelle 8'

60. Flûte 8'

61. Basse ouverte 8'

62. Quinte 10 2/3'

63. Trombe 16'

64. Trombe 8'

Octaves supérieures Grand Orgue

Accompliment 2e clavier au 1er

2e rang ^{clavier} du 1er clavier. Fiches contours blancs

2e rang ~~du casier~~ ^{clavier} à gauche

- Jeux du 1er clavier. Fiches contours blancs

Écrans 2e clavier au Ped.

42. Doublette 2'

41. Prestant 4'

40. Flûte à cheminée 4'

39. Montre 8'

38. Viola di Gamba 8'

37. Schalflûte 8'

36. Bourdon 8'

35. Salicional 8'

43. Bourdon 16'

44. Principal 16'

45. Quinte 2 2/3'

46. Cornet 8' 3e rang

47. Leno 2' 3 rangs

48. Septime 1 1/7'

49. Trompette 8'

50. Basson 16'

51. Clairon 4'

Accompliment 3e clavier au 2^e

3e rang

- Jeux du 2e clavier. Couleur rose
Sivane 3e clavier au Ped.

- 31 Flageolet 2'
- 30 Octave 4'
- 29 Flauto dolce 4'
- 28 Principal 8'
- 27 Gemshorn 8'
- 26 Flûte harmonique 8'
- 25 Bourdon doux 8'
- 24 Dulciana 8'

4e rang ^{au supérieur}

- Jeux du 3e clavier. Couleur bleue
Sivane 4e au Ped.

- 8 Flauto 2'
- 7 Principal 4'
- 6 Flûte octavante 4'
- 5 Violon Principal 8'
- 4 Gambar d'écho 8'
- 3 Flûte de concert 8'
- 2 Gedekt 8'
- 1 Adeline 8'

3e rang

- Jeux du 2e clavier. Couleur rose

- 32 Quintaton 6'
- 33 Mixture 2 2/3 3fach
- 34 Hautbois 8'

- Jeux du 4e clavier. ^(cel) Couleur jaune

- 18 Viola 8'
- 19 Bourdon 8'
- 20 Flûte 8'
- 21 Nachthorn 8'
- 22 Spitzflöte 4'
- 23 Piccolo 2'

Accomplement 3^e clavier au 1er.

4^e rang

- Jeux du 3^e clavier (supr.) Couleur bleue.

- 9 Bourdon 16'
- 10 Quintaton 8'
- 11 Voix celeste 8'
- 12 Sexquialtera 2 2/3 & 1 3/5
- 13 Clarinette 8'

- Jeux du 4e clavier (supr.) Couleur jaune

- 14 Vox Angelica 8'
- 15 Trompette harmonique 8'
- 16 Vox humana 8'
- 17 Frouolo

Accomp. 4e clavier au 3e.

Les numéros ici écrits à côté des jeux, sont imprimés sur les fiches, partie supérieure, combinaisons. Au dessus de chaque rang de fiches il y a un rang de petits boutons, deux pour chaque fiche (un blanc, l'autre rose) qui actionnent ^{les} en tirant. Chacun de ces boutons sert à préparer les deux combinaisons libres dont disposent ces orgues. Les combinaisons sont déclanchées par des boutons dont on trouvera la description plus loin.

Boutons au dessous des claviers qui actionnent en les poussant. On peut au besoin les ~~pousser~~ même en jouant, tant ils sont proches aux claviers.

1er clavier:

= 1er bouton (lecture toujours de gauche à droite). Combinaison "ca". Poussant ce bouton on fait taire les jeux employés avec moyen de ^{l'une ou l'autre des} combinaisons libres.

= 2^e bouton. Comb. I. Déclanche les jeux actionnés par les petits boutons blancs

plaies au dessus des fiches.

- 3e bouton. Comb. II. Déclanche les jeux actonnés par les petits boutons roses.
- 4e bouton. Tutti. ~~Fait~~ Ouvre tous les registres de l'orgue. On le fait taire au moyen du même bouton (le premier) qui fait taire les combinaisons.
- 5e bouton. 1er Clav. au Ped.. Double emploi avec la fiche "Virane 1er au Ped." du casier à gauche, rang inférieur.
- 6e bouton. Supersect. G.O.. Double emploi avec la fiche "Octaves supérieures G.O." (casier droite, rang inf.)
- 7e bouton. Cresc "ex". Fait taire la registration obtenue au moyen du rouleau. ~~composé~~
- 8e bouton. Registres "ex". Fait taire la registration obtenue au moyen des fiches.

2e Clavier.

- 1er bouton. 2e Clav. au Ped.. Double emploi avec la fiche "Virane 2e au Ped." (casier gauche, deuxième rang.)
- 2e bouton. 2e bl. au 1er bl.. Double emploi avec la fiche "Accoupl. 2e au 1er" (casier droite, ~~1er rang~~ rang inférieur)
- 3e bouton. P. Ped au 2e. P. Ped au 3e. L'objet de cet bouton est la régulation automatique des jeux de la pédale, dans le cas où les plus sonores soient ouverts, avec les jeux des 2e et 3e claviers, quoique on ~~se~~ veuille employer seulement les plus doux. La simple pression sur les touches de ces deux claviers fait taire les jeux trop forts de la pédale, et règle automatiquement ~~la~~ sonnerie en proportion des jeux ouverts de chacun des deux claviers.

3e Clavier.

- 1er bouton. 3e Clav. au Ped.. Double emploi avec la fiche "Virane 3e au Ped." (casier gauche 3e rang)
- 2e bouton. 3e bl. au 2e bl.. Double emploi avec la fiche "Accoupl. 3e au 2e" (casier droite 2e rang)
- 3e bouton. 3e bl. au 1er bl.. Double emploi avec la fiche "Accoupl. 3e au 1er" (casier droite 1er rang)
- 4e bouton. Suboct. 3e Clav. au 1er Clav.. Transfère au 1er clavier les jeux ~~est. 1, 2, 3, 4, 5,~~ ~~6, 7, 8, 9 et 11~~ du 3e clavier en les transposant d'une octave vers le grand, c'est à dire: que en jouant les mêmes touches du 3e et du 1er clavier ces dernières donnent l'octave inférieure de celles du 3e. Naturellement toute l'octave ^{la plus} grave du 1er clavier reste muette dans cette transposition.

4e Clavier

- 1er bouton. 4e bl. au Ped.. Double emploi avec la fiche "Virane 4e au Ped." (casier gauche 4e rang)
- 2e bouton. 4e bl. au 3e bl.. Double emploi avec la fiche "Accoupl. 4e au 3e" (casier droite, 4e rang)

Organ 7e i l'end.
Evitar scroll Pedal.

49, 50, 51, 63, 64, 34; 11, 13, 14, 15, 16

3e levier. Tutti au 1er clavier. Ouverture de tous les jeux du 1er clavier ensemble.

Crescendo et decrescendo. Au moyen d'un rouleau placé dans le centre de la partie inférieure de la console, qui en actionne avec un pied (vers l'extérieur, ouverture; roulant vers l'intérieur, fermeture) on ouvre ou on ferme progressivement tous les jeux de l'orgue (le 1er clavier excepté). Le nombre des jeux qu'on ouvre ou on ferme est indiqué dans une sphère placée tout près du troisième clavier, à droite.

Expression 3e clavier. Levier placé à droite du rouleau, au jeu de bascule.

Expression 1er clavier. Levier placé à gauche du rouleau, au jeu de bascule.

Pédales générales d'approchement. Se y va les suivantes dans la partie basse de la console.

À gauche.

1re Pedale. Fait parler les jeux d'anche, soit les n°s 15, 16, 34, 49, 50, 51, 63, 64, qui, sans accrocher cette pedale, restent muets quoique on actionne les fiches ou les combinaisons.

2e Pedale (ne s'utilise pas, pour cause de danger après construction)

À droite.

1re Pedale. Fait parler les jeux 43, 44, 45, 46, 47, 48 (1er clavier)

2e " " Fait parler les jeux 32, 33 (2e clavier)

3e Pedale. " " " 9, 10 et 12 (3e clavier)

4e " (pas d'utilité pour cause de danger après construction)

Avertissement: Quand on presse l'un ou l'autre des boutons correspondant aux combinaisons libres, la registration par fiches est annulée; elle réapparaît aussitôt qu'on annule la combinaison. Aussi, quand les deux combinaisons s'annulent mutuellement, c'est à dire: qu'on peut employer l'une ou l'autre, pas les deux à la fois.

Barcelona 22 de febrer del 1927
Sr. Gerent de la "Casa Fabiana"
Lleida -

Molt Sr. nostre:

En la reunió que, amb aquesta
data, ha ~~sempre~~ celebrat el Comitè
de Múrica de l'Exposició de Bar-
celona, el Sr. Francesc Rajó
ha cregut convenient comunicar
la correspondència circulada aquest
dia entre ell i la "Casa Fabiana"
com a representant de la fàbrica
d'orgues "Sant Ignasi de Loyola"
del Sr. Eliegaray i Llorens de Arpente.

Ben enterat d'aquest afer cont-
-jò i reconeixent unanimitament
el recte procedir de nostra com-
-panya el l'ntn. Regal, el Comité
es creu en el deure de contestar-li,
perquè no pot contestar altra
cosa, per el projecte a que d. la
referencia, junt amb tots els
~~altres~~ ^{altres} projectes, fou posat, durant
varis dies, a disposició de tots
els membres d'aquest Comité, degu-
-dament previnguts, per tal que ls

examinessin particularment, ²

cosa que feren la major part; que
abans d'emetre dictamen fou
can tat5 discutit en reunió plena-
ria i si no fou acceptat es degué

al fet d'haverse presentat altres
per el Comitè Crepne

projectes? superior a ell. La

missió del Comitè no era altre

que la d'examinar els projectes

presentats i dictaminar segons

ells, independentment de la im-

portancia material que poguessen

tenis es cases constructores.

4

Seus afus - L.S. - el comite
de Múncia de la caponcio de
Barcelona.

La promoció hauria de començar per fixar els llocs on desitgem efectuar les manifestacions musicals. (Mtre. Nicolau)

- I.^a Un gran espai a l'aire lliure (que podria ser l'estadi)
- II. Una gran sala per a 8 a 10 mil oients. amb un orque.
- III. Una sala per a un màxim de 3 mil (també teatre?)
orque
- II Una petita sala per a mil a mil cinc-cents.

● Habilitar sala per a exposició. Concerts d'orque.
- Estudiar per a l gran espai a l'aire lliure els arang's fets a Nord-Amèrica de grans reforçadors del sò.

- Ocupar-se preferentment en la construcció de les tres sales de llurs condicions acústiques. Exponi per a moures els executants. Habilitació per a manifestacions de rítmica i plàstica

En els quatre llocs indicats hi tenen adequació apropiada totes les manifestacions musicals: Grans festivals a l'aire lliure de música vocal (grans aplecs d'expos), instrumental (bandes i cobles) i vocal i instrumental, ajuntant els elements. La gran sala, amb cabuda per a 8 a 10 mil oients permetria la celebració en ella d'aquests grans festivals, en cas de qual temps, encara que l'veritable objecte d'aquesta gran sala fora la celebració de festivals d'un caràcter més refinat, però a base també de grans masses vocals i orquestrals, amb intervenció de solistes vocals (oratoris), bandes, etc.

Per a les audicions d'una orquestra, d'un orfeó, d'una banda i fins d'un solista de gran renom, s'utilitzaria la sala per a 3000 oients.

La sala petita aniria destinada a les audicions del que s'anomena música de camera. I altres objectes.

7
Oídas las explicaciones del Sr.
~~Delegado~~ referentes al acuerdo tomado
por la Junta Directiva de la Exposición
de convocar ~~a~~ un concurso general
entre todos los fabricantes de órganos
de España para la construcción
e instalación de uno de estos
instrumentos en la citada
Exposición, opina el Comité
del Grupo de Música (n.º 13) y
acuerda comunicarlo ~~por escrito~~
a dicha Junta ^{Directiva} que:

Considerando que, siendo ya
opinión de este Comité, ~~el~~ emitir
en Noviembre último el fallo del
concurso provisional entonces cele-
brado, ~~que~~ ^{que} la premura del
tiempo no permitía tener grandes
esperanzas respecto de la absoluta
terminación del instrumento en
cuestión para la fecha fijada.
Considerando que han trans-

currido desde entonces dos meses
y el estado presente de la cuestión
no es de avance sino de retroceso en el
proceso de este asunto, toda vez
que debe celebrarse un nuevo con-
curso mucho más amplio que
el anterior ^{que por lo tanto} ~~sea lo tanto~~ ^{exigirá}
~~muchos más esfuerzos para un~~
plazo más dilatado en todos sus
trámites:

Considerando por todo lo
expuesto que el Comité ~~no~~ ^{tiene}
tiene el convencimiento de que
no es ^{ahora} posible tener para la
fecha señalada el instrumento
que a su juicio ^{corresponda adecuadamente}
a la ^{gran} ~~grandes~~ ^{necesidad} del local y a la importancia
de la Exposición.
~~El Comité~~ ^{El Comité Ejecutivo} aconseja al ~~Comité~~
Comité ~~Ejecutivo~~ ^{Ejecutivo} desista de la instalación
del órgano ^{tal vez} ~~tal vez~~ ^{citado}
para la ^{fecha fijada} ~~fecha~~ ^{dicta}
y, para el caso de que ~~este~~
consejo no sea seguido, declara
inhibirse por completo de este
asunto desde ^{el presente} ~~este~~ momento.
Cmo. Sr. Presidente ~~del~~ Comité Ejecutivo Delegado de
la Exposición de Barcelona

que si no heu vist ~~el~~ el projecte dels
Srs. Eleizgaray y Cia, és per què no heu
volgut veure'l, puix que estigué a la vostra
disposició durant bastants dies, aquí, a l'Exposi-
ció, junt amb els demés projectes rebuts, segons
avis que us trameté el Comitè de l'Exposició;
i que si no n'heu sentit parlar, és perquè
arribaren amb retards considerable a la
Sessió tinguada pel Grupo de Música especial-
ment destinada a dictaminar sobre aquest
projecte i els altres presentats, en la qual
Sessió, demés, l'àlbum de fotografies que
els Srs. Eleizgaray y Cia acompanyaven
al seu projecte, ^{estigué sempre present a la taulella} ~~estigué sempre present a la taulella~~ de ma-
nua, i fou vist de ~~tothom~~, molt, de
tothom, diaria, menys de vos.

Aquest escrit o lletra vostra, jo en tra-
metre còpia a la Casa Subirana, als indivi-
duals del Grupo de Música i a totes aquelles
persones a qui jo cregui necessari, amb la
sola finalitat de tornar pel meu bon nom.

Vostre

+ ben visible

un criteri; que jo no hi tinc res
que veure. A després, jo els hi vauj
fer observar que aquesta era una
qüestió resolta ja pel comitè, que
es el que, en aquest moment, ha
de decidir.

Poden fer l'un que vulguen
i un amicgué, ara i sempre de
les meves lletra i de les meves
paraules, perquè procuro que representin
sempre a la veritat, i a la
veritat de les coses.

Lento moltíssim que per motius
que han pres una importància en

le que le mere volutait au li
le part, neque pout Tenir molestie
de cap mene.

En regrettant sincerement votre
amie

Dame Patrice

Bouillon S. I. 1928.

es absolutament veridic, i ja veien
com no hi ha ni pot haver-hi, de
la meua part, cap intenció de causar
la una petita molestia ni fer cap mal
a ningú, i el que ^(veig dir, ho) veig dir amb tota
la naturalitat i amb tota la bona fe,
portat per la conversa.

Després he sapigut que la cesa
Intirana s'ha enterat de que real-
ment tot era tal una jo els hi veig
dir, però que ells no podien expre-
mure amb que la fabrica d'orgues
més important d'Europa (segons
ells) for eliminada en aquesta última
elecció, i han estat segons els

— ¿El vostre projecte? (van contestar)

— Si, representem la casa Elizgaray
d'Azpeitia.

— No he vist tal projecte ni m'he
ventut parlar, (-i van afegir-) però no
es estrany, perquè jo, com molts altres
del comitè, ja manca de temps i
ja no se especialista en els coneixements
de l'indústria i l'art orgànic,
no varem anar a examinar tots els
projectes presentats, i en la sessió convo-
cada per determinar sobre tals projectes,
varem acceptar la tria feta pels senyors
que havien tingut més ocasió d'exami-
nar-los, els quals eren els senyors Millet

i Pujol (que freqüenten més el 'Orfeu',
on es trobaren els projectes), i els
dos organistes nomenats expressament
com a tècnics per a intervenir en aquest
oper de l'orga, Mre Colomer, i En
• Ric Mª de Gilbert, el quals
en varen escullir tres, i sobre ells es
va discutir.

— Precisament igualment sabem
que el motre és un d'aquests tres.

— No, perquè aquests són els dels
fabricants ... (i aquí vaig dir quin
eren els triallits per un últim concurs,
• ho vaig dir perquè ja no era allavors
cap secret, per quant els intonats
jo devia, haver presentat els projectes

segons les indicacions noves, que havien,
indis, seguint exactat ja el termini.)

— Deuen tenir una confusió
(en digueren) i aquesta fabrica del word,
de que parlen, deu ser la nostra, perquè
aquests són les nostres notícies. — ●

Jo si bé em veia estar segur
d'el que deia, vaig dubtar un moment,
i vaig dir-hi que potser realment
me confonia, però que estranyava molt
que jo no recordés haver sentit anomenar
el nom d'un amic com el de
Lubirana.

I d'aquí no'he vingut tot
el demés. Jo no ho de negar ni
amagar res de ço que he dit, perquè

J^e En Francesc Puigol.

Amic Puigol: Tot ho que em
dieu en la carta que acabo de rebre,
● data deahir 4, es exacte.

Pro ara ~~ve~~ explica-m, també
exactament, com ha anat aquesta
qüestió.

Per assumpte de negoci, vaig anar
el passat dijous a cà Lluïana.
Parlant amb els meus amics Lluïana,
● Mers', em digueren: -

- ¡ Que us ha semblat el nostre
projecte d'orga?

6 Gener 1928

Sr. Gerent de la
Casa Lluiriana.

Barcelona

Distingit Senyor;

En resposta de la seva lletra
del 31 Desembre passat, i com a prova de ~~que~~ la
fidelitat de les
insinuacions en ella continguda, referent a la
possibilitat d'haverme extraviat o transparat
el projecte d'orque per a l'Exposició formulat
pels Srs. Elzingara y C.^a d'Arapitia que vostè
personalment m'entregaren, tinc especial inte-
rès en transmetre'ls la còpia d'una lletra
nova adreçada al Mtre. Paloma i de la
resposta d'ell.

Hauria estat més seriós (si és que
no hi havia l'intent ~~per~~ ^{possibilitat} de ~~per~~
~~dubtar~~ ^{de} la meua ^{possibilitat} ~~insinuació~~) no llançar
aquella insinuació sense abans assegurar-se
aprop de mi mateix, ~~o~~ del Comitè de l'Expo-
sició, ~~o~~ encara ^{si és que dubta} ~~aprop~~ ^{de} ~~alguns~~ ^{alguns} altres dels
membres del Comitè Minic que assistiren
quintualment a les sessions, ~~o~~ si era cert
que el projecte en qüestió, acompanyat d'un
àlbum de fotografies, havia estat rebut
i examinat en sessió plena, com ho fou
junt amb els altres projectes. Han preferit
fer-ho de l'altra manera, causant-me

Senze cap justificació un dirant i una defensa
ben immerescuts. Deix els ho pagui.

Sen att.

1er Février 1928

Mlle. D. Wadham.
Secrétaire de la Société Interna-
tionale de Musique Contemporaine.
Londres.

Mademoiselle,

J'ai l'honneur
de vous envoyer ci-joint
chèque n° 85 948 à votre
nom contre la "Union de
Banques Suisses" de Zürich
pour la somme de
25. — francs suisses, en

— paiement de
la cotisation ~~pour~~ ^{pour} l'année
courante de la Section
de Barcelonne de notre
"Société de Musique Contem-
poraine."

En vous priant de com-
munique la réception de cette
somme au Secrétaire de
notre Section Mr. Joan
d'Longueres, agréer l'expres-
sion de ^{ma} ~~la~~ considération
la plus distinguée

U L D E - S. A.
CASA SUBIRANA

CAPITAL: 2.000.000 DE PESETAS

FUNDADA EN 1845

BARCELONA

PUERTA FERRISA, 14 - APARTADO, 203 - TELÉFONO, A 1579 - CABLE: «ULDE»
SUCURSAL EN VALENCIA - CASA CHIRIVELLA - ZARAGOZA, 14 - TELÉF. 1854

LIBRERÍA GENERAL CATÓLICA - CORRESPONSALES EN TODO EL MUNDO

PROVEEDORA
GENERAL DE TEMPLOS
COMUNIDADES
SEMINARIOS Y
ESCUELAS CATÓLICAS

JO/MB.

Barcelona 10 Enero 1928.

Sr. D. Francisco Pujol.
Presente.

ESTAMPERÍA

IMÁGENES Y ALTARES
ALTARES PORTÁTILES
ESTUCHES SACRAMENTOS

Muy Sr. nuestro:-

ORNAMENTOS
DE TODAS CLASES Y
MATERIALES PARA
SU CONFECCIÓN

DAMASCOS, TERCIOPELOS
ENCAJES, PASAMANERÍA

ORFEBRERÍA
CÁLICES, COPONES
CUSTODIAS, CANDELABROS
CIRIALES, SACRAS, CRUCES
CRUCIFIJOS, MEDALLAS
ROSARIOS

ARTE DECORATIVO
APLICADO AL CULTO
RELIEVES, MÁRMOLES
MOSÁICOS, HIERRO FORJADO
TAPICES

ÓRGANOS, ARMONIOS
Y PIANOS
CAMPANAS, VIDRIERAS
MATERIAL ESCOLAR Y AR-
TÍCULOS PARA DIBUJO
Y PINTURA

TEJIDOS PARA LA CONFECCIÓN DE
TODA CLASE DE HÁBITOS
Y PARA SERVICIO DE MESA
CAMA Y COCINA
SERVICIOS DE MESA Y COCINA
CUBIERTOS Y CUCHILLERÍA

CATÁLOGOS Y PRESUPUESTOS
A LA DISPOSICIÓN DE NUESTROS
CLIENTES

En respuesta a su carta de 7 del co-
rriente debemos hacer constar que jamás hemos intentado
hacer dudar de su honorabilidad ni causarle disgusto ni
ofensa alguna, y lamentamos sinceramente haberle moles-
tado al velar por los intereses y prestigio de nuestros
representados los Srs. Eleizgaray y Cia. de Azpeitia.
Pero, al conocer el hecho real de que nuestro proyecto
de órgano para la Exposición era desconocido de algún
miembro del Comité Músico que había asistido a sus reu-
niones, (hoy sabemos que son varios los que lo descono-
cían) y el hecho real de que habíamos sido eliminados
hasta de poder presentar modificaciones de nuestro am-
teproyecto acomodadas a las bases dadas por el Comité
Músico, sin que, no obstante, se hubiera visto dictamen
alguno técnico dictado por dicho Comité, creímos más na-
tural y honrosa la suposición de que nuestro proyecto
se hubiese traspapelado, que la de que, sin el conocimien-
to pleno, perfecto, e indubitable del Comité, hubiese
sido desestimada de buenas a primeras y considerada in-
capaz hasta de presentar modificaciones aceptables una
fábrica cuya importancia técnica e industrial no puede
ser desconocida ni desconsiderada de personas mediana-
mente competentes en asuntos de órganos.

Creemos haber obrado con la máxima dis-
creción, y así pendamos seguir obrando en defensa de una
consideración que creemos de justicia in-discutible, te-
nidas en cuenta, sobre todo, las conversaciones habidas
entre Vd. y el Sr. Keller y nuestro D. Santiago Subira-
na acerca de la conveniente disposición de los teclados
de los proyectados órganos de ecos.

Como ve Vd., nuestra primera suposición
tendía a no causar a Vd. molestia alguna ni siquiera en

U L D E - S. A.
CASA SUBIRANA

CAPITAL: 2.000.000 DE PESETAS

FUNDADA EN 1845

BARCELONA

PUERTA FERRISA, 14 - APARTADO, 203 - TELÉFONO, A 1579 - CABLE: «ULDE»

SUCURSAL EN VALENCIA - CASA CHIRIVELLA - ZARAGOZA, 14 - TELÉF. 1854

LIBRERÍA GENERAL CATÓLICA - CORRESPONSALES EN TODO EL MUNDO

PROVEEDORA
GENERAL DE TEMPLOS
COMUNIDADES
SEMINARIOS Y
ESCUELAS CATÓLICAS

ESTAMPERÍA

IMÁGENES Y ALTARES
ALTARES PORTÁTILES
ESTUCHES SACRAMENTOS

ORNAMENTOS
DE TODAS CLASES Y
MATERIALES PARA
SU CONFECCIÓN

DAMASCOS, TERCIOPELOS
ENCAJES, PASAMANERÍA

ORFEBRERÍA
CÁLICES, COPONES
CUSTODIAS, CANDELABROS
CIRIALES, SACRAS. CRUCES
CRUCIFIJOS, MEDALLAS
ROSARIOS

ARTE DECORATIVO
APLICADO AL CULTO
RELIEVES, MÁRMOLES
MOSÁICOS, HIERRO FORJADO
TAPICES

ÓRGANOS, ARMONIOS
Y PIANOS
CAMPANAS, VIDRIERAS
MATERIAL ESCOLAR Y AR-
TÍCULOS PARA DIBUJO
Y PINTURA

TEJIDOS PARA LA CONFECCIÓN DE
TODA CLASE DE HÁBITOS
Y PARA SERVICIO DE MESA
CAMA Y COCINA
SERVICIOS DE MESA Y COCINA
CUBIERTOS Y CUCHILLERÍA

CATÁLOGOS Y PRESUPUESTOS
A LA DISPOSICIÓN DE NUESTROS
CLIENTES

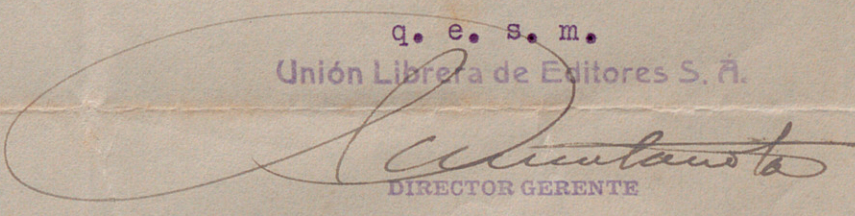
Hoja II

el terreno de la competencia técnica, único en el que entendemos que debe actuar el Comité Músico de la Exposición. Fuera de dicho terreno mucho menos creemos haber ocasionado a Vd. ofensa alguna con nuestra conducta, toda vez que, de admitir que Vds. pudieran obrar fuera de él, muy otra sería nuestra actuación.

De Vd. attos. ss. ss.

q. e. s. m.

Unión Librera de Editores S. A.

DIRECTOR GERENTE

ANTONIO MUNTAÑOLA

RAMBLA DE CATALUÑA, 43. - BARCELONA

AM/CF.

12 de gener de 1928.

Sr. En Francesc Pujol.
Ciutat.

Estimat Mestre Pujol:-

No com a gerent de "Casa Subirana" sinó com a particular, em dol en l'ànima que una obligació de caràcter comercial pugui causar-li a vostè i als amics de l'Orfeó motiu de desgrat.

Cal, però, que com a home intervingui per a justificar una actitud humaníssima que de no ésser respectada per vostè m'invitaria a opinar en forma que repugno.

L'exclusió de concurs de la "Casa Eleizgaray" si no és fruit d'una insconsciència, ho és d'una incompetència, d'un descurt o d'una causa inconfessable.

No ens conformem a una qualsevol d'aquestes causes davant del desprestigi que això representa pels nostres representats.

Prego trïi vostè mateix on devem classificar l'exclusió i des d'ara li prometo defensar-nos des del terreny que ens dicti.

Tot lo demés de les cartes dels seus amics no són excusa de cap mena, davant dels interessos sagrats d'una indústria abastament capacitada tècnica, històrica i potencialment dintre totes les altres del país.

- segueix -

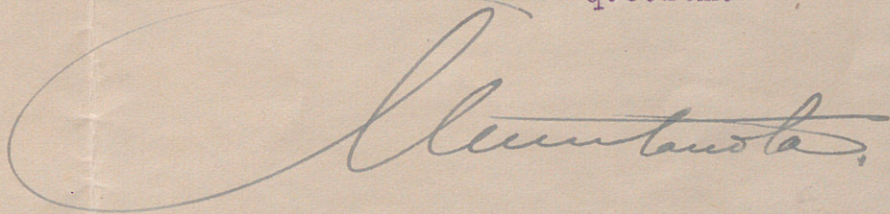
ANTONIO MUNTAÑOLA

RAMBLA DE CATALUÑA, 43. - BARCELONA

Sr. Pujol - F. II.

Aquesta carta, com la de vostè, serà reproduïda quan convingui, comptant amb el seu beneplàcit.

Amb el més gran respecte i afecte personal, resto afm. i d.s.
q.e.s.m.

A large, elegant handwritten signature in dark ink, which appears to read 'Muntanola'.

Gerent de "Casa Subirana"

13 Gener 1928

Dr. Gerent de
Casa Subirana.

Ciutat.

Distingit Senyor:

Rebuda la lletra de Casa Subirana
del 10 corrent que vostè signa com a gerent i rebuda també
altra lletra del 12 que com a particular m'adreja vostè mateix;
~~com que ambdues~~ ^{com que} es refereixen a la mateixa qüestió, serveix
la present de resposta a ambdues.

Com deia en una anterior lletra, a mi m'interessa
va en gran manera fos reconegut per vostè que el projecte
d'arque ~~per~~ ^{per} a l'Exposició formulat pels Drs. Elipagaray
y Colla i d'Arpaitia que mi havien ^{personalment} ~~entregat~~ no s'havia
extraviat ni transpasserat, com innuïaven en sa lletra
de 31 Desembre 1927, sinó que, al contrari, havia estat vist
i estudiat i ~~examinat~~ ^{examinat} pel Comitè Mixte. Si algun o alguns
membres de l'esmentat Comitè no volgueren ~~conèixer~~ ^{conèixer}
~~que~~ el projecte dels Drs. que vostè representen, mi si li agueren

esperant perquè no assistiren a la sessió on s'en parlà o hi
arribaren amb considerable retarda, jo no hi tinc res que
veure. Queda doncs, ben aclarida la falsetat de l'insinuació
que afectava la meua honorabilitat personal.

En quant a les apreciacions, comentaris i oposicions
continguts en les lletres ~~de tota~~ ^{a que era resposta,} com que afecten en
general a tot el Comitè Músic, ni puc ni deo contestar-hi
jo; ja ho farà l'ermontat Comitè, si ho creu convenient, des-
prés d'haver-le'n jo assabentat com fare.

Deu aff.